

»Kaj boš ti govorila,« se odreže Karol na svojo ženo. »Svet danes napreduje in mi moramo ž njim! Nočem več nasvetov župnika poslušati!«

»Oh! kako nespametno govoriš!« reče mirno žena. »Le povej mi, kdaj si bil bolj zadovoljen, takrat, ko si se po župnikovih nasvetih ravnal, ali pa zdaj? Le povej mi, kdaj se nam je boljše gmotno godilo, prej ali zdaj? Kdaj je najina rodbinska sreča in veselje bolj cvetelo, prej ali sedaj, ko poslušas te neverne zapeljivce? Res je, da svet napreduje in mi moramo tudi ž njim — pa le v dobrem. V marsikaterih rečeh bi bilo bolje, da bi nazadoval in sicer v hudobiji. Tudi mi napredujemo — pa bolje bi bilo, da ne bi — namreč v dolgovich!«

»Dosti imam tvojega govorjenja!« se zopet nejevoljno odreže Karol. »Jaz že vem, kaj moram storiti!« in je odšel.

»Karol le pazi, pazi, da se še ne kesas!« klicala je za njim uboga žena.

Slabi nasledki so se začeli kmalu kazati. Trgovina je zaostajala in denarja je začelo primanjkovati. Tudi župnik je to zvedel, in zato se je enkrat napotil v stanovanje svojega nekdanjega prijatelja, da ga reši gotovega propada. Pa Karol je bil gluhi in slepi in dobrih nasvetov svojega prijatelja ni hotel prejeti. Še surovo ga je odslovovil.

Bilo je nekaj dni pred veselimi božičnimi prazniki. Župnik je ravno odmolil svoje molitve, ko nekdo potrka na vrata in v sobo stopi žena Karolova vsa potrta in objokana.

»Gospod župnik,« reče bojzljivo, »prosim Vas, pomagajte nam!«

»Kaj pa je?« vpraša župnik.

»Moj mož,« reče žena, »sami dobro veste, je zapeljan zašel na kriva pota. In ko je bil enkrat v zadregi zavoljo denarja, izposodil si je na menjico precejšno svoto denarja od nekega žida. Ni se veliko brigal za to, kako bo plačal, vedno se je zanašal na svoje sedanje znanec in je mislil, da ga ne bodo zapustili v stiski. Menjica je pojutrnjem dotekla — denarja pa ni. V tej stiski so ga zapustili njegovi znanci. Zdaj se le vidi, kakšni prijatelji da so. Nikjer ne more denarja dobiti. Upnik pa mu grozi s tožbo. Ves potrj je in obupan, ker si ne ve pomagati. Obljubil mi je pa tudi, da hoče zanaprej drugače živeti. Zato Vas prosim, gopod župnik, pomagajte svojemu nekdanjemu prijatelju!«

»Koliko pa potrebujete?« vpraša župnik. Ko pa zve svoto, kar obledi.

»Rad bi vam pomagal, pa ne morem — nimam,« odgovori župnik.

Ta odgovor je ubogo ženo popolnoma potrl, še govoriti ne more, nemo gleda župnika, ki sem in tje po sobi hodi in nekaj premišljuje. Naenkrat postoj, rekoč:

»Hočem poskusiti, ako bo le šlo, da vam pomagam. Jutri grem k svojemu bratu, ki je, kakor veste, precej premožen trgovec dve uri od tod, in ga bom prosil, da mi zahtevano svoto posodi. Ako dobim, vam bom rad pomagal.«

Žena se na to poslovi, z novim upanjem, da jim bo Bog pomagal. Ko domu pride, dolgo kleči in prosi Boga pomoči.

Župnik se je drugi dan odpeljal k svojemu bratu, da tam za svojega prijatelja pomoči poišče. In res, ko je za vsaki slučaj izročil svojemu bratu zavarovalno polico, na katero bo dobil čez pol leta svoto, ki bi poplačala ta dolg, mu je brat naštel denar. Vesel se je vračal nazaj. V župnišču ga je že čakala žena Karolova v žalostni negotovosti. Težek kamen se ji je odvalil od srca, ko je zagledala vesel obraz gospoda župnika.

»Hvala bodi ljubemu Bogu!« reče župnik, »nisem šel zastonj,« in je izročil zahtevano svoto ženi Karolovi. Ta je z velikim veseljem in hvaležnostjo prejela denar, zagotavljajoč, da se bo vse v redu povrnilo. Kakor na perutih je hitela, da tudi svojemu možu naznani težko pričakovano pomoč.

Tretji dan je bil božični praznik. Tudi Karol se je odpravil k polnočnicam. Krasno

je bila cerkev ozaljšana in razsvetljena, vernega ljudstva velika množica zbrana, vesele božične pesmi so lepo odmevale po prostrani cerkvi. Karol pa je med sv. mašo kleče in jokaje hvalil in molil Zveličarja sveta. Drugi, nebeški čuti so napolnjevali zopet njegovo srce med tem, ko je ljubemu Jezusu prisegel na novo zvestobo in ga zagotavljal, da zapusti svoje neverne znanec, ki so ga od njega odvrnili, in vse hoče zopet popraviti, v čemur se je bil pregrešil.

Vesetje njegovo je bilo še večje, ko ga je obiskal župnik popoldne istega dne. Komaj ga je zagledal, hiti mu naproti, prime ga za roko rekoč:

»Gospod župnik, moj dobri prijatelj — Ludovik, odpusti mi! Vem, da sem prelomil obljubo, katero sva si dala, da si bova dobra prijatelja do groba, pa odpusti mi, hočem vse zopet popraviti!« Župnik ginjen objame Karola v znamenje prijateljstva.

Lepo božično drevesce je bilo v sobi postavljeno, otročiči Karolovi so veselo skakljali okoli njega, kazoč lepa darila gospodu župniku. Rajska zadovoljnost in ljubi mir se je zopet vrnil v hišo Karolovo. Gotovo so se tudi angeljci v svetih nebesih veselili.

»Slava bodi Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so dobre — svete volje!«

Na grobovih.

† Štefanu Kovačiču v spomin.

Pozna jesen! Solnce skriva svoje medle žarke najraje za oblaki; od severa brije mrzla burja s tajnostnimi glasovi, kakor vzdih umirajočega... Visoko v zraku vršče krokarji, in plešejo prve snežinke. Narava izgubila je svoj cvet in kras, in raz drevje pada ovenel list za listom — —

Bilo je dne 4. grudna, leta 1896. Dasi je bil delavnik, zbirala se je pri farni cerkvi sv. Marjete truma praznično oblečenih ljudi. Zvonovi v zvoniku so peli smrtno pesem ter oznanjali svetu, da se je preselil zopet jeden župljanov v večnost. Spremljali smo takrat k večnemu počitku onemoglega starčka 86tih let, gospoda Janeza Frasa, bivšega nadučitelja v pokoju. Bilo je to žalostno slovo od moža, ki je bival čez pol stoletja v naši sredini ter je v teku časa mnogo dobrega storil svoji fari. Ali, bilo je to nekaj, kar smo vedeli, da mora priti, in bili smo na to pripravljeni. Rekel je sam o sebi: Ne umrjem zaradi bolezn, ampak jaz sem kakor dozoreli sad, ki mora o svojem času pasti z drevesa — —

Dnevi teko! Že stirikrat se je od tiste dobe zemlja ovenčala z novim zelenjem in cvetjem, tolikokrat zopet izgubila svoj kras; staro leto se je redno umikalo novemu, kakor izginja iz površine zemlje rod za rod... In danes? Zopet se sliši iz visokih lin zvonika glas zvonov, ki pojo tužne, smrtno žalostinke. Raz šolsko poslopje vihra velika, črna zastava. Zbrana je zopet velika množica vernega ljudstva, in še zmiraj prihajajo nove trume... Kaj pač li vse to pomenja? Stojimo namreč zopet ob mrtvaškem odru — ne onemoglega starčka, — ampak ob rakvi čvrstega moža, ki bi po človeški sodbi še lahko mnogo let delal v prid svojemu ljudstvu. In ta mož, dragi čitatelj, je naš nepozabni gospod nadučitelj Štefan Kovačič, ki je v nedeljo, dne 2. decembra ob pol sedmi uri zjutraj, po kratki, a mučni bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno, udan v voljo božjo, zatisnil svoje trudne oči k večnemu počitku — —

Z rajnim smo mi veliko izgubili. Šola izgubila je svojega vzornega učitelja. Bil je to res mož na svojem mestu, zvest svojemu težavnemu, a lepemu poklicu. Znal si je nakloniti srca svojih učencev, da so se ga bali, a ga tudi spoštovali in ga ljubili. Vzgaljal je svoje učence v krščanskem duhu in netil jim v srcih ljubezen za vero, dom in cesarja. V

nepozabnem spominu so nam iz šolskih let ganljivi prizori, ko je ta orjaški mož, kadar se je oglašil poldanski zvon, stopil pred svoje učence, ter nam začel moliti ono večno lepo, nebeško molitev: Angelj gospodov je oznanil Mariji... in truma nedolžnih otrok mu je odgovarjala: Sveta Marija, mati božja, prosi za nas... In šteti so bili ti zdihljeji nedolžnih src, in gotovo jih Marija ni prezrla ob njegovi smrtni uri — —

Žnjim je izgubila fara svojega spretne organista. In v tisti hiši božji, kjer je tolikokrat pri ljubljениh mu orgljah peval v božjo čast, doni danes proti nebesom srce pretresujoči Miserere za mir in pokoj njegove duše...

Občina sv. Marjeta je izgubila svojega dolgoletnega tajnika, ljudstvo svojega svetovalca in pomočnika, mati Slovenija zvestega sina; žalujoča udova zvestega soproga in šest nepreskrbljenih otročičev svojega dobrega očeta.

Rojen je bil blagi pokojnik v Slivnici na dravskem polju, dne 9. decembra 1846. Šole je dovršil v Mariboru ter potem služboval najprej pri sv. Križu blizu Ljutomera. Od tam je bil prestavljen kot nadučitelj v Središče, in leta 1882. je dobil izpraznjeno učiteljsko mesto pri sv. Marjeti ob Pesnici, kjer je služboval do svoje prerane smrti. V javnosti se pokojnik ni mnogo kazal, a v zasebnem življenju bil je skromen in priprost; z vsakomur, ki je pri njem iskal sveta in pomoči, je bil uljuden in prijazen, zato pa je bil tudi od vseh občespoštovan in priljubljen, kar je pač najlepše pričal njegov pogreb v torek, dne 4. decembra 1900. Zbrana je bila takorekoč vsa domača fara, ter veliko število ljudij iz sosednih krajev. Prihitelo mu je skazat zadnjo čast šest častitih gospodov duhovnikov, in blizu 30 gospodov učiteljev, ki so svojemu dragemu, zvečnemu tovarišu pred njegovim domom zapeli milo žalostinko: »Nad zvezdami«. Sprevod je vodil čast. gosp. J. Bohinc, stolni župnik mariborski, ki je imel v cerki ganljiv govor rajnemu v slovo. Ko je v imenu nas vseh vzel slovo od njega, čegar truplo je mirno počivalo v cerkvi v rakvi z venci krasno okinčani zadnjič v naši sredini, zasumelo je po natlačeni cerkvi in slišalo se je glasno ihtenje, kakor šum valov... In na pokopališču, ko je temni grob prejel svojo žrtev, in se skrila njegova rakev za vselej iz pred naših očíj, ter so mu zapeli v zadnji pozdrav otožni: Blagor mu... ostalo je suho malokatero oko... Dokončano! Ti pa, blagi naš dobrotnik in prijatelj, počivaj mirno pod zeleno rušo, dokler te ne zbudi trobenta angeljska! Tvoj duh in blagi spomin pa ostane med nami. Te skromne vrstice pa naj veljajo kot venec, ki ga je vezala in na tvoj prerani grob položila hvaležnost tvojega nekdanjega učenca.

»Kratki so dnevi na svetu za nas, urno nam mine odločeni čas. Blagor jim, kateri v Gospodu zaspé, v slavi nebeški se tam prebudé.«

Miroslav.

Uzorna žena in mati.

Dne 25. listopada je umrla v Celju gospa Marija Bratanič, hišna posestnica istotam. — Rajnka je bila tako dobrega in plemenitega srca, da si je res zaslužila, da ji v blagi spomin posvetimo nekaj vrstic.

Pobožna kristijanka, vrla rodoljubkinja, imela je vedno odprto srce za cerkev in narodno stvar, rada je revežem pomagala in podpirala revne narodne dijake. — Zato pa je bil njen pogreb tako veličasten, da se lahko reče, da ga še nobena žena v Šaleški dolini ni imela enakega. Od blizu in daleč prihiteli so sorodniki, prijatelji in znanci, izkazali blagi rajnki zadnjo čast, in voz in krsta se od krasnih vencev in trakov vidila nista. Sprevod v Celju je vodil mil. gospod opat Ogradi s petimi drugimi gosp. duhovniki in